

6. jun 2016. godine

RODITELJI, SPREMITE SE Evo koliko košta polaganje prijemnog ispita

I pre nego što dobiju status studenta određenog fakulteta, budući brucoši samo na ime raznoraznih administrativnih troškova treba da izdvoje od 55 do pa čak i više od 130 evra.

DODATNI TROŠKOVI UPISA NA FAKULTET

40 Fotokopija svedočanstva sva 4 razreda srednje škole	380 Dve fotografije formata 4,5 x 3,5 cm
10 Fotokopija diplome o položenom završnom ili maturskom ispitu	900 Lekarsko uverenje (ne važi za sve fakultete)
420 Izvod iz matične knjige rođenih	100 Prijavni list
200 Dva ŠV-20 obrasca	5.000- 6.000 Administrativni troškovi za upis (ne važi za sve fakultete)
750 Prazan indeks	4.000- 8.000 Polaganje prijemnog ispita

**Ukupno: od 6.800 do 16.800
(oko 55 evra do 137 evra)**

Ovaj udar na kućni budžet ne može niko da izbegne. To je cena za prvi krug ulaska na

fakultet. Tek nakon toga, ukoliko se brucioš nalazi ispod crte, u grupi onih koji se neće školovati o trošku države, moraće da plati dodatno i paprene školarine.

Naime, svi fakulteti naplaćuju polaganje prijemnog ispita i njegova cena je od 4.000 do 8.000 dinara. Uz to, osim prijavnog lista, potrebno je dostaviti i fotokopije diploma i svedočanstva, a u većini slučajeva i izvod iz matične knjige rođenih.

Većina tek svršenih maturanata uveliko se sprema za prijemni ispit na fakultetu, a kako im je i kako će im biti početkom jula saznaće čitaoci "Blica" u specijalu u kojem donosimo i testove iz ranijih godina.

Sve to košta skoro 600 dinara. Na pojedinim fakultetima traži se i lekarsko uverenje što je još oko 900 dinara. I to naravno nije kraj, već samo početak jer nakon polaganja ispita sledi upis. Za to nije dovoljno uplatiti školarinu i završiti sa tim.

Uz to, naime, treba kupiti indeks, dva ŠV obrasca i dve fotografije. Sve to može da košta i do 1.330 dinara. Pojedini fakulteti, poput Šumarskog u Beogradu, naplaćuju i administrativni trošak za upis na prvu godinu studija, a taj iznos nije zanemarljiv, iznosi od 5.000 do 6.000 dinara. Kod većine fakulteta taj administrativni trošak je deo školarine.

STRANE BANKE OBORILE VREDNOST DINARA Najniža vrednost srpske valute u poslednja dva meseca

Na aktuelni pad dinara najviše utiče povlačenje stranih banaka iz srpskih hartija, kaže diler u jednoj od najvećih banaka u Srbiji.

Dinar je dostigao najnižu vrednost u poslednja dva meseca. Jedan evro vredi 123,2 dinara, a stručnjaci otkrivaju da na sunovrat utiču isključivo međunarodni faktori.

- Svetske finansijske organizacije, prvenstveno banke, poslednjih dana učestalo se povlače iz srpskih državnih hartija koje su kupovale u prethodnom periodu. Prodajom trezorskih zapisa dolaze do velikih količina dinara koje potom pretvaraju u evro i tako dovode do slabljenja domaće valute - kaže izvor "Blica", svedok

ovakvih transakcija. Kako objašnjava, strane banke počele su da prodaju srpske hartije zbog odluke američke centralne banke (FED) da zadrži isti nivo kamatnih stopa.

Najviša vrednost dinara prema evru u ovoj godini bila je 4. januara 121,5 dinara, a najniža 25. februara 123,5 dinara

Na taj način finansijskim igračima širom sveta FED poručio je da će dolar jačati i biti isplativiji od egzotičnih valuta, poput dinara, kune, zlota...

- FED im je praktično rekao "vratite se na tržišta gde su kamate povoljnije" - kaže izvor "Blica".

Centralna banka je od početka godine prodala 780 miliona evra i kupila 20 miliona evra. Guvernerka Jorgovanka Tabaković ponavlja da se da se kurs dinara prema evru formira na osnovu ponude i tražnje, pri čemu centralna banka interveniše kako bi se ublažile prekomerne oscilacije deviznog kursa.

Povodom najave ministra rada da će sva sredstva namenjena agencijama koje dovode strane turiste biti vraćena u budžet

Kako dovesti stranca u Srbiju

Marčeta: Sezona tek počinje * Ministarstvo: Nijedna agencija nije ispunila uslove, ima vremena do 20. novembra

Kada kažete strani turista, pomislite na Exit i Guču, i Beograd, uoči novogodišnjih praznika kada rast broj gostiju, naročito iz Slovenije i Bugarske. Prošle godine ih je bilo milion u Srbiji i svake naredne taj broj pomalo raste, ali činjenica je da još nije ni blizu onome koliko bi Srbija kao destinacija mogla da privuče.

Otuda je odluka države s početka ove godine da iz budžeta subvencioniša sa 120 miliona dinara turističke agencije koje se bave dovođenjem gostiju iz inostranstva bila dobra ideja, baš kao što je izjava ministra rada Rasima LJajića od pre nekoliko dana da ta akcija „nije dala željene rezultate“ jer agencije nisu ispunile ono što je od njih traženo – došla kao iznenađenje.

- Dobra je stvar što je takvo nešto napravljeno i što se te subvencije odnose na domaće turističke agencije. To je za svaku pohvalu. Međutim, vrlo je kratak period bio da agencije prikupe sve neophodne dokumente, a kamoli da dovedu strance jer su u ovom poslu sve planira unapred. Nama sezona u suštini počinje tek od maja, tada dolaze organizovane grupe – kaže za Danas Biljana Marčeta, vlasnica turističke agencije Magelan, koja se već 15 godina bavi upravo dovođenjem stranaca u Srbiju.

Ona objašnjava da od januara kreću sajmovi, Oslo, Utreht, Beč i da se negde do Sajma u Berlinu otprilike zna koliko će te sezone turista doći. Ove godine je, napominje Marčeta, bilo problema svuda na Balkanu zbog izbeglica, tako da je jedna tura za jun otkazana još u martu. Trenutno, u junu se već ugovaraju poslovi za narednu godinu i ozbiljni turoperateri izbacuju brošure za 2017.

- Uslovi za subvencije su bili da agencija ima rok od 60 dana od dana završetka ture da preda dokumentaciju. To znači da smo mi krajem maja predavali papire za goste koji su bili do kraja marta. A kako prava sezona još nije ni počela, jasno je zašto nema rezultata tako brzo – napominje Marčeta.

Uslov da bi se dobila subvencija države jeste i da grupe budu veće od 15 gostiju, tako se po svakom gostu koji ostane minimum tri noćenja dobija 10 evra, a za onog ko ostaje duže od pet dana 15 evra.

- U Makedoniji su, na primer, te subvencije od 35 do 65 evra. Onda vi kažete, ako nekoga košta taj dolazak 870 evra, vi mu za tu subvenciju smanjite cifru i to deluje kao normalan popust, međutim, kada je to svega 10 ili 15 evra, onda to ni ne spominjete – ističe naša sagovornica.

Subvencije su dobre, ali ne jedino što je potrebno turističkim agencijama, koje se ozbiljno ovim bave, a njih nema više od 10 do 15 u Srbiji. Marčeta kaže da im je potrebna podrška i Ministarstva, države i Turističke organizacije Srbije.

- Nama je tražnja najbitnija. U tome može da nam pomogne država. Imali smo šansu sa Rusima, na primer, kada se izdešavalo sve ono sa Turskom. Znače šta su uradili Hrvati, kada su se dešavale sve one stvari po Maroku i Tunisu, gde je bilo dosta nemačkih turista. Oni su uložili u kampanju u Nemačkoj milion evra i bili su top jedan destinacija među nemačkim turistima. Moramo pametno da radimo promocije – napominje Biljana Marčeta.

U Srbiju stranci dolaze uglavnom individualno, a u grupama kojih nema mnogo, a koje bi mogle da budu i pravi izvor zarade dolaze oni koji oseedaju u hotelima sa četiri zvezdice, koji žele kvalitetne vodiče i bogat sadržaj. Oni bi, smatra Marčeta, trebalo da budu naša ciljna grupa kada su u pitanju strani gosti.

U Ministarstvu turizma su nam potvrdili da agencije nisu dostavile kompletnu dokumentaciju, ali napominju da će projekat trajati do 20. novembra, tako da šanse još ima za sve.

- Od 20. januara, od kada su agencije mogle da nakon završetka realizacije putovanja počnu da dostavljaju Ministarstvu dokumentaciju kojom dokazuju pravo na dodelu sredstava subvencije, pristiglo je sedam zahteva. Komisija sa zadatkom da vrši uvid u sve podnete zahteve, a koju pored predstavnika Ministarstva čine i predstavnici strukovnih udruženja turističkih agencija, konstatovala je da nijedan od podnetih zahteva ne ispunjava uslove za dodelu subvencija s obzirom da ni u jednom slučaju nije dostavljena dokumentacija propisana Uredbom – napominju za Danas u ovom Ministarstvu.

Imajući u vidu da je u pitanju pilot projekat koji će trajati sve do 20. novembra, u Ministarstvu turizma kažu kako ipak veruju da će domaće turističke agencije u narednom periodu intenzivnije nastaviti da rade na dovođenju stranih turista kao i da će Ministarstvu dostavljati svu neophodnu dokumentaciju kako bi ostvarili pravo na subvenciju.

- S obzirom na to da je Ministarstvo ispoštovalo sve zahteve predstavnika agencija, spremni smo da i naredne godine uvažimo sve njihove konstruktivne predloge, obezbedimo sredstva za subvencionisanje, ali isto tako očekujemo da domaće agencije pokažu veće interesovanje i zalaganje kako bi broj dolazaka stranih turista u Srbiju kontinuirano rastao što nam je svima cilj – napominju u Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija.

Jovanović: Ključan je jasan plan reforme javnih nabavki

Direktor Uprave za javne nabavke Predrag Jovanović rekao je za RTS da je sve spremno za otvaranje pregovaračkog poglavlja 5, koje se odnosi na javne nabavke.

Predrag Jovanović je, gostujući u Dnevniku RTS-a, rekao da je još u februaru prošle godine Srbija dobila izveštaj Evropske komisije u kom je konstatovano da je sve spremno za otvaranje poglavlja pet i to bez preduslova.

"Na primer, Hrvatska, koja je poslednja pristupila Evropskoj uniji, imala je jedno merilo i trebalo je dve godine da ga ispuni. Ključno je da imamo jasan plan i strategiju na koji način ćemo izvršiti reformu sistema javnih nabavki", naglasio je Jovanović.

Prema njegovim rečima, mnoge zemlje su se u reformi fokusirale na promene zakona, ali se, kaže, tim korakom ništa ne završava.

"Ništa bez jasnog efekta na praksu. Jako važni elementi, koji su ušli kao ciljni kriterijumi u kredit Svetske banke, jesu da li naručilac gleda da kupi nešto što je korisno, da li uzima ukupne troškove, kvalitet i ostale elemente, napomenuo je Jovanović.

Kako je rekao, do sad je najniža cena bila kriterijum i smatralo se da je tako nabavka završena.

"Zapostavljano je da li je nešto ekonomično, a prava ekonomičnost podrazumeva sagledavanje ukupnih troškova", zaključio je Jovanović.

Počeo Ramazan, mesec posta

Počeo najvažniji i najsvetiji mesec za vernike muslimanske veroispovesti. Tokom Ramazana obavezan je post, koji se smatra jednim od stubova islama. Od zore, do zalaska sunca, vernici se potpuno uzdržavaju od jela, pića i telesnih zadovoljstava.

Ramazan je sveti mesec za vernike muslimanske veroispovesti, a to je deveti mesec muslimanskog (lunarnog) kalendara, u kojem je, između ostalog, počelo objavljivanje Kurana.

Ramazanski post je treći od pet stubova Islama, (praktična dužnost muslimana).

Za vreme Ramazana islamskim vernicima je od zore do zalaska sunca zabranjeno konzumiranje bilo kakve hrane, pića (uključujući i vodu), te seksualni odnosi i pušenje cigareta.

Od njih se takođe očekuje da što vernije slede učenje Muhameda, što uključuje i nastojanje oko boljih međuljudskih odnosa. Važnost se pridaje čistoći misli i dela.

Ako se nešto slučajno pojede ili popije, to ne kvari post, uz uslov da vernik s time prestane čim se priseti da posti. S druge strane, ako se nemarom prilikom abdesta (obrednog pranja pred namaz) ili kupanja proguta samo kap vode, post je automatski pokvaren.

Na taj način Islam razlikuje nepažnju od nemarnosti.

Post se prekida u trenutku zalaska sunca. Taj dnevni obrok zove se iftar i dobro je delo organizovati iftar za prijatelje, rodbinu i slično.

Za zapošljavanje 2.000 ljudi, 10 miliona evra za subvencije

Srbija će za otvaranje fabrike za proizvodnju električnih kablova za automobilsku industriju američke korporacije Lir (Lear) u Novom Sadu i zapošljavanje 2.000 ljudi uložiti tri puta više novca od stranog partnera, a stručnjaci za strana ulaganja ocenili su taj ugovor kao štetan, piše danas Vojvođanski istraživačko-analitički centar (VOICE). Ugovorom o državnoj pomoći, koji je objavio VOICE, američkoj korporaciji će na ime subvencija za zapošljavanje biti isplaćeno 9,58 miliona evra.

"Računajući državnu pomoć i predviđena izdvajanja za gradnju hale, dolazi se do okvirnih državnih ulaganja od 42,5 miliona evra, dok se bez vrednosti zarada zaposlenih, Lir obavezao da uloži 14,8 miliona evra. Tako su ulaganja države u otvaranje ove firme tri puta veća od ulaganja investitora", naveo je VOICE. Stručnjak za strana ulaganja Milan Kovačević ocenio je da je ugovor sa američkom korporacijom "štetan", da je posao "našminkan", kao i da je "vrlo sličan, ako ne i gori", od dovođenja kineskog investitora Mei Ta i da su o ugovoru sa srpske strane pregovarale "neznalice".

"Ugovor je potpisan pred izbore i čini se da je na našu štetu zbog toga požureno da se dovede investitor. Takođe, postoje velike razlike između ugovora na srpskom i njegovog engleskog prevoda, što je nedopustivo. Najtragičnije je što mi ne razumemo da je konfekcioniranje kablova jedna industrija koja je odavno u lošem stanju i od koje iole razvijene zemlje beže", dodao je Kovačević.

VOICE je naveo i da je američka korporacija Lir bila na meti optužbi organizacija za zaštitu prava radnika, ali i američkog Ministarstva rada zbog otpuštanja radnika koji su ukazali na korišćenje opasnih supstanci u proizvodnji zbog kojih su neki od njih dobili astmu.

Poslovanje te kompanije u Hondurasu kritikovale su nevladine organizacije, navodeći da se radnici tretiraju na nehuman način.

Izvoz Srbije porastao skoro 12 odsto

Vrednost izvoza robe iz Srbije u prvom kvartalu 2016. godine iznosila je 4,7 milijardi dolara, što je rast od 11,8 odsto u odnosu na isti period prošle godine.

Izraženo u evrima, izvoz je bio 4,2 milijarde, 11,9 odsto više nego pre godinu dana, saopštio je Republički zavod za statistiku.

U prvom kvartalu je u Srbiju uvezeno robe u vrednosti od oko šest milijardi dolara, što je za 3,2 odsto više nego u istom periodu prethodne godine, dok je uvoz u evrima bio 5,4 milijarde i za 3,4 odsto je veći nego pre godinu dana.

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije od januara do aprila iznosila je 10,7 milijardi dolara i za 6,8 odsto je veća nego u istom periodu prethodne godine, a u evrima oko 9,7 milijardi, što je rast od sedam odsto.

Spoljnotrgovinski deficit je iznosio 1,2 milijarde dolara, što je smanjenje od 19,3 odsto u odnosu na isti period prethodne godine, a izražen u evrima smanjen je za 19,1 odsto, na 1,1 milijardu.

Pokrivenost uvoza izvozom je 78,5 odsto, dok je u istom periodu prethodne godine iznosila 72,5 odsto.

Najveće učešće u izvozu Srbije imao je Region Vojvodine (30,3 odsto), zatim Region Šumadije i Zapadne Srbije (28,1 odsto), Beogradski region (24,7 odsto) i Region Južne i Istočne Srbije (16,8 odsto).

U uvozu je najveće učešće imao Beogradski region (44 odsto), Region Vojvodine (26,1 odsto), Region Šumadije i Zapadne Srbije (18,6 odsto) i Region Južne i Istočne Srbije (10,3 odsto).

Glavni spoljnotrgovinski partneri Srbije u izvozu su bili Italija (767,8 miliona dolara), Nemačka (645,9 miliona), Bosna i Hercegovina (387,5 miliona), Rumunija (250,8 miliona) i Ruska Federacija (243,7 miliona).

U uvozu su glavni partneri bili Nemačka (769,9 miliona dolara), Italija (655,7 miliona), Ruska Federacija (508,9 miliona), Kina (495,9 miliona) i Mađarska (280,2 miliona).

Spoljnotrgovinska robna razmena bila je najveća sa zemljama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini. Zemlje članice Evropske unije čine 65,5 odsto ukupne razmene, a drugi po važnosti partner su zemlje CEFTA sporazuma, sa kojima Srbija ima suficit od 591,1 miliona dolara.

Najniža cena sa sobom vuče i troškove opravke

Kriterijum najniže cene kod javnih nabavki je najjednostavniji, ali ne sme da bude odlučujući, zaključeno je na konferenciji o javnim nabavkama.

Tada često najnižu nabavnu cenu prate dodatni troškovi popravki, održavanja, potrošnje energije, pa ukupan trošak koji na kraju plaća država bude veći od ponuda čija su nabavne cene bile više.

Na konferenciji o promenama u javnim nabavkama "Vrednost za novac i povećanje ekonomičnosti" rečeno je da je prilikom odabira ponuda potrebno da se pored kriterijuma najniže cene vodi računa i o ostalim parametrima nabavke, među kojima je i to koliko je zaista korisno ono što se nabavlja, kao i kakav mu je kvalitet, ali i

energetski i ekološki efekti.

Zaključeno je i da javne nabavke moraju da postanu strateška umesto činovnička funkcija gde je jedino važno da se ne napravi greška u proceduri i da se koristi samo kriterijum najniže cene.

Ambasador SAD u Srbiji Kajl Skot kazao je da javne nabavke moraju da budu transparentne, jer samo tako može da se smanji korupcija koja je problem u čitavom regionu, a koja prema nekim procenama čini oko 25 odsto ukupnih troškova javnih nabavki.

"Način na koji država troši i upravlja svojim novcem suština je dobrog rukovođenja državom", naglasio je Skot, dodajući da pametnim i poštenim trošenjem javnih fondova raste i poverenje u državu.

Prema njegovim rečima, jedna nevladina američka organizacija procenila je da je u Srbiji u periodu od 2004. do 2013. u nelegalnim poslovima nestalo oko 40 miliona dolara, i to najviše zbog neplaćanja poreza i korupcije.

On je kazao da Zakon o javnim nabavkama koji je donet prošle godine dozvoljava da se prilikom izbora ponuda uzmu u obzir kvalitet i rok trajanja, što je dobro za poslovanje i što će učiniti da srpska ekonomija bude konkurentna, ali je naglasio da je potrebno da se zakon uspešno primenjuje i da se službenici koji rade poslove javnih nabavki prilagode novom zakonu.

Zamenik šefa Misije OEBS-a u Srbiji Majkl Ujehara kazao je da je u Srbiji sertifikovano više od 3.000 službenika za proces javnih nabavki i da je to dobra baza.

On je kazao i da se procenjuje da je vrednost javnih nabavki u 2015. bila oko tri milijardi evra, što ukazuje na velike potencijalne koristi od ekonomičnosti javnih nabavki.

Šef Kancelarije Svetske banke (SB) u Srbiji Toni Verheijen kazao je da je povećanje efikasnosti i transparentnosti u procesu javnih nabavki važno da Srbija postane konkurentnija, a doprineće i smanjenju siromaštva, jer će ostajati više novca za bolju infrastrukturu, škole i bolnice.

On je naglasio da SB podržava Vladu Srbije u naporima da se unapredi oblast javnih nabavki, dodavši da je prošle godine učinjen veliki korak kada je reč o strateškim dokumentima, kao što je strategija za javne

nabavke i novi zakon o javnim nabavkama.

Državni sekretar u Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu Željko Ožegović kazao je da očekuje da će pregovaračko poglavlje sa EU koje se odnosi na javne nabavke biti otvoreno kada i poglavlja 23 i 24.

On je naglasio da Srbija treba da deluje preventivno i da unapredi proces javnih nabavki, institucije, regulatorna tela i zakonodavni okvir radi smanjenja korupcije, ali i deo koji se odnosi na reviziju i kontrolu, budžetsku inspekciju i finansijsku policiju.

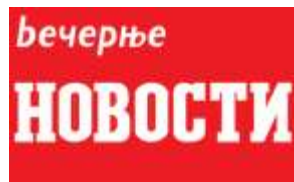
Prema njegovim rečima, važna je i centralizacija javnih nabavki, a to bi dobre rezultate dalo na lokalnom nivou.

Član Delegacije EU u Srbiji zadužen za javne nabavke Štefan Hudolin kazao je da se Srbija dovoljno pripremila i da će brzo doći do otvaranja Poglavlja 5 o javnim nabavkama.

Na današnjoj konferenciji o javnim nabavkama je rečeno i da je istraživanje OECD-a pokazalo da se veliki potencijal za unapređenje funkcije nabavki nalazi u oblasti organizacije i upravljanja na nivou naručioca, ali da su potrebne značajne promene u pravcu povezivanja nabavne sa ostalim funkcijama unutar naručioca da bi se bolje izrazile potrebe krajnjih korisnika.

Rečeno je i da bi bilo potrebno priznati profesiju službenika za javne nabavke u sistemu javne uprave, razviti programne stručnog usavršavanja i ojačati kapacitete institucija .

Naglašeno je i da je u novim direktivama EU kao jedan od prioriteta naglašeno smanjenje neophodnog administrativnog opterećenja, kao i pojednostavljivanje postupaka u cilju povećanja ekonomičnosti i efikasnosti javnih nabavki, ali i da mehanizmi praćenja budu jasni i razumljiviji i laki za upotrebu.

POSLE 14 GODINA Vraćene čak 4,2 milijarde evra

Država Srbija posle 14 godina vratila staru deviznu štednju. Iako izigrani, građani su ostavljali uloge u bankama

SRBIJA je posle 14 godina isplatila staru deviznu štednju građanima, koja se devedesetih godina nalazila kod domaćih državnih i privatnih banaka. Pre nedelju dana prestalo je i trgovanje obveznicama štednje na Beogradskoj berzi i time se završila finansijska epoha isplate jedne od najatraktivnijih hartija od vrednosti. Država je isplatom poslednje rate izmirila dug od 4,2 milijarde evra i pokazala da je najsigurniji dužnik, a štediše su, uz kamatu, ipak

došle do ušteđevine. Nažalost, oko 600.000 građana kojima su depoziti tokom devedesetih godina bili "zamrznuti" nisu dočekali svoje uloge.

Najveći broj građana koji je dobijao svake godine svoje rate sa devizama ponovo je stavljao na štednju, naročito u periodu od 2006. do 2010. godine, kada je kamata bila enormno visoka i dostizala 11 odsto na godišnjem nivou. Mali se procenat odlučio za štednju u dinarima, ali je, na primer, 2003. godine prinos u domaćoj valuti bio i najveći, čak 18 odsto. Ipak, nesvakidašnje za naše prilike bilo je ulaganje u obveznice i trgovina na Berzi.

Isplata duga države građanima bila je pretvorena u obveznice i podeljena u 14 rata sa rokom dospeća svakog 31. maja u godini. U prve tri godine isplaćeno je sa 700.000 evra oko 90 odsto "sitnih" štediša. Ko je želeo mogao je da proda obveznice pre vremena ili da čeka rok za isplatu rate u punom iznosu sa dva odsto godišnje kamate.

- Ko je kupio obveznice 2002. godine sa rokom dospeća 2016. platio ih je negde 14,5 evra, mogao je te obveznice ovih dana da proda za 100 evra - ukazuju brokeri.

Mnoga preduzeća i strane kompanije shvatile su da se obveznicama stare devizne štednje mogu kupiti preduzeća iz procesa privatizacije uz popust. U jednom trenutku bilo je više od 100 brokerskih firmi dok ih danas posluje tek 35. Kroz kupovinu obveznica stare devizne štednje na Berzi, ali i van nje, zarađivali su i naši građani, a još više stranci.

JEZDA I DAFINA

ŠTEDIŠE Beobanke, Jugobanke, Investbanke, Beogradske banke, Dafiment banke, Jugoskandika... nerado se sećaju devedesetih. Država je svake godine morala da izdvaja oko 350 miliona evra za vraćanje duga. U prvoj godini svi su dobili po 276,3 evra, u drugoj 380 evra, a 2004. godine po 530 evra. U prve tri godine je izmiren najveći broj "sitnih" štediša. Nakon toga isplata je zavisila od iznosa štednog uloga.

Državni papiri nova šansa za zaradu građana

Država sprema posebne obveznice za građane. n Primamljiva dobit jer su banke oborile kamate na štednju. Kreditni rizik je nizak, jer je garant ispunjenja obaveza - država

DRŽAVA, kako najavljuju u Narodnoj banci Srbije, namerava da uskoro emituje posebne obveznice koje bi bile dizajnirane isključivo za građane! Ove hartije od vrednosti obogatile bi ponudu na domaćem finansijskom tržištu, a takođe bile bi od pomoći kao još jedan od izvora finansiranja države. Tako bi naše stanovništvo, uz investitore iz celog sveta, praktično moglo da štedi uz znatno veće kamate nego što nude banke. I do sada su građani mogli da kupuju obveznice, ali je minimalni ulog bio 5.000 evra ili 50.000 dinara.

Sa stanovišta građana, kako navode u NBS, ovakve hartije od vrednosti predstavljale bi atraktivnu mogućnost za investiranje u uslovima kada banke, prilagođavajući se opštem padu kamatnih stopa na svetskom i domaćem tržištu, smanjuju kamate kako na kredite, tako i na štedne depozite. Građani bi dobili dodatni, povoljniji način za ulaganje, a s druge strane, ne bi bilo ugroženo kreditiranje privrede i stanovništva, jer banke raspolažu značajnim viškovima neangažovanih deviznih i dinarskih sredstava.

Državne obveznice kupcu donose prinos od 4,95 do 12,99 odsto godišnje na dinare, odnosno od 2,22 do 4,5 odsto na evro obveznice. Takođe, nose najniži kreditni rizik, s obzirom na to da je garant ispunjenja obaveza država. Stručnjaci tvrde da je prodaja obveznica isplativa za državu, jer novac pozajmljuje od svojih građana, a ne od banaka, i njihovom prodajom obezbeđuje jeftinija sredstva za pokrivanje manjka u budžetu.

PREDNOST kupovine državnih hartija od vrednosti uz bolju kamatnu stopu je i ta da su kupci oslobođeni poreza na dobit koji iznosi 15 odsto, a ima ga kod bankarske štednje. Mogu ih prodati i pre roka dospeća na berzi, i to bez gubitaka, dok bi u banci, ukoliko bi raskinuli oročenje, ostali bez kamate.

Postoji, međutim, i druga strana ove priče. Građani su nedovoljno edukovani o ovoj mogućnosti i samo njih 28 je u ovoj godini kupilo obveznice. Zato bi bilo poželjno da se angažuju i ljudi od struke, koje moraju da se plate, što umanjuje i stepen zarade u ovakvoj transakciji.

- Za državu je dobro da obveznice prodaju domaćim investitorima, jer smo onda kao tržište manje ranjivi - ističe Đorđe Đukić, profesor na Ekonomskom fakultetu. - Ali, zbog geopolitičkih faktora i neizvesnosti koja je prisutna, s očekivanjem da može biti i gore, za građane bi možda bilo bolje da štede u devizama u bankama, bez obzira na niske kamatne stope. Iskustvo je pokazalo da su mali akcionari koji su kupovali akcije imali ogromne gubitke. Krupni investitori imaju mogućnost da više rizikuju i oni treba da kupuju obveznice u dinarima.

STRANCI, i građani i firme, kako navode u NBS, mogu da kupuju dugoročne državne hartije od vrednosti Republike Srbije, ali ne i kratkoročne - navode u NBS. Na aukcijama državnih hartija od vrednosti koje organizuje Uprava za javni dug preovlađuje interesovanje takozvanih institucionalnih investitora (finansijske organizacije, osiguravajuća društva, penzioni i drugi fondovi), dok je učešće građana znatno manje.

- Razlozi slabijeg učešća građana na ovim aukcijama u velikoj meri su posledica pratećih troškova koji se odnose na provizije ovlašćenim učesnicima i naknade u vezi sa kupoprodajnom transakcijom - ističu u NBS. - Takođe tu je i visok iznos minimalne nominalne vrednosti ponude, odnosno u visini vrednosti pet komada državnih hartija od vrednosti, to jest 5.000 evra za državne hartije od vrednosti u evrima, a 50.000,00 dinara za dinarske državne hartije od vrednosti).

LOKALNE "PLANULE"

Lokalna samouprava je lane emitovala obveznice koje su "planule". Tako je Stara Pazova pod pokroviteljstvom Unikredita prodala vrednosne hartije u vrednosti 125 miliona dinara sa kamatom od šest odsto na godišnjem nivou.

NBS: POZITIVNI KORACI

Emitovanje posebnih hartija od vrednosti za građane bi bilo korisno i sa stanovišta strukture investitora u državne hartije od vrednosti - navode u NBS. - Time bi se poboljšala struktura finansiranja u smislu većeg učešća obaveza prema domaćim tržišnim učesnicima u strukturi ukupnih obaveza. Na ovaj način bi se smanjila i izloženost prema stranim investitorima, odnosno prema eventualnim nepredvidivim eksternim šokovima koji utiču na tokove kapitala, čime bi se doprinelo otpornosti domaćeg finansijskog sistema.

Prvi zeleniš stiže u Srbiju uvek iz komšiluka

Imamo veliki potencijal, ali smo u proizvodnji voća i povrća u neobičnoj poziciji zbog klime. Najveće količine povrća na početku sezone iz Albanije, Turske, Makedonije i drugih mediteranskih zemalja

NAJRANIJE voće i povrće na tezge pijaca u Srbiji tek retko dolazi iz naših plastenika i staklenika. U Srbiji, iako je na 13. poziciji među izvoznocima voća u svetu, i dalje najveći deo ranog povrća i voća potiče iz inostranstva. Kako sezona odmiče, međutim, stvari se, kažu stručnjaci, menjaju, pa se pojavljuju značajni tržišni viškovi.

Srbija, kako objašnjava prof. dr Žarko Ilin, sa novosadskog poljoprivrednog fakulteta, trenutno pod plastenicima i staklenicima ima 5.240 hektara, a te površine nisu dovoljne da se podmire naše potrebe za ranim povrćem.

- Zimi se u plastenicima najviše gaje salata, spanać i mladi luk, a kasnije na red dođu paradajz, paprike i krastavci - objašnjava Ilin. - Ove površine, međutim, suviše su male, pa najveći deo ovog ranog povrća stiže iz Albanije, Turske i Makedonije. Albanija je posebno zanimljiva, jer je, zbog niže cene radne snage, njihovo povrće mnogo jeftinije.

Stvari se, međutim, kako navodi Ilin, menjaju kako sezona napreduje, jer tada počinje da stiže povrće i voće iz našeg uzgoja, koje ne samo što podmiruje naše potrebe, već postaje i ozbiljna osnova za izvoz.

Ilinove reči, potvrdio je nedavno i Željko Sertić, ministar privrede, koji je naveo kako je u sezoni 2014/2015. godine Srbija izvezla voća u vrednosti većoj od 400 miliona evra.

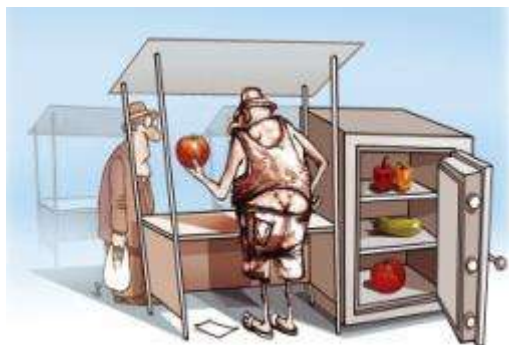
- Kada se preračuna, po stanovniku smo izvezli voća u vrednosti od 57,6 evra, dok je prosečan izvoz voća u svetu, po stanovniku, nešto viši od 10 evra. Samim tim, pet puta smo bolji od svetskog proseka.

Srbija je, kao izvoznik voća, kako je naveo Sertić, iza sebe ostavila Italiju, koja je na 17. mestu, i Izrael, koji zauzima 14. poziciju, a ispred nas je Grčka, na 11. mestu...

- Kada se pogleda koliko su desetina, pa i stotina miliona evra ove zemlje uložile u razvoj poljoprivrede, jasno je kolika je vrednost ovog našeg rezultata - rekao je Sertić.

- Među voćem koje izvozimo, najbolji rezultat postigli smo s malinama, kojih smo proizveli 110.000 tona, a na stranim tržištima je završilo 90 odsto, odnosno svaka četvrta malina koja je prodana u svetu poreklom je iz Srbije, pa smo tako, u žestokoj konkurenciji SAD, Poljske i Čilea, zauzeli prvu poziciju.

Srbija, takođe, kako je naveo Sertić, od izvoza jabuka u Rusiju godišnje zaradi 100 miliona evra, a o tome kakve potencijale ima naša poljoprivreda, najbolje govori i to što se među potencijalnim ulagačima nalaze i kompanije kao što su "Ferero" i "Teniz".

Naši izvoznici, kako navodi Sertić, spremni su za svetsku tržišnu utakmicu.

Karikatura Gorana Divca

- Srbija je izvezla poljoprivrednih proizvoda u vrednosti od 2,3 milijarde evra, a uvezla ih je u duplo manjoj vrednosti - precizirao je Sertić i ukazao da u zemlje CEFTA odlazi 30 odsto našeg izvoza ove vrste proizvoda, dok u EU plasiramo polovinu.

ŠPANSKE PAPRIKE

- Na početku sezone povrća, kako navodi Ilin, uvozi se gotovo sve - od kupusnjača, preko brokolija i kelerabe, do tikvica i lisnatog povrća svih vrsta. Posebno mesto, ali ne toliko značajno po vrednosti, imaju paprike koje stižu iz Španije, jer su najskuplje, a verovatno i najkvalitetnije među uvoznim povrćem.

"HLADNA OBRADA" Srbija, kako navodi Ilin, izvozi sve više prerađenog povrća, i to, pre svega prerađenog kroz "hladnu obradu".

- Izvozimo zamrznuti grašak, boraniju i kukuruz šećerac, a takođe i šargarepu - nabraja Ilin.

- I paprika se sve više plasira zamrznuta, i to u vidu fileta ili kockica.

ПОЛИТИКА

I predsednik države može da radi kao penzioner

Najviši državni funkcioneri imaju prava kao i svi drugi starosni penzioneri da se ponovo zaposle i nastave da primaju istovremeno i platu i penziju

Tomislav Nikolić, aktuelni predsednik Srbije, mogao bi naredne godine, iako stiže uslov za starosnu penziju, da nastavi da radi isti posao i kao penzioner. Najviši državnici u tom smislu dele sudbinu običnih penzionera koji su posle punog radnog veka otišli u starosnu penziju. Svi oni, ukoliko se ponovo zaposle, imaju zakonsko pravo da istovremeno primaju i platu i penziju.

U PIO kažu da, kada je reč o pravu na ponovno zaposlenje, nakon odlaska u starosnu penziju, za predsednika države, kao i za sve druge visoke funkcionere, koji su stekli uslov da se penzionišu, važe isti propisi. Svi oni mogu ponovo da rade, bez obzira na kojoj su funkciji bili i da primaju i platu i penziju.

Pravo na starosnu penziju, kažu u penzijskom fondu, ostvaruje se posle prestanka zaposlenja, a penzioner može bez ograničenja ponovo da počne da radi i to po osnovu ugovora o radu, delu, autorskom ugovoru i da prima penziju.

Prema članu 121. Zakona o PIO, korisnik starosne penzije, ili prevremene starosne penzije, koji se zaposli u Srbiji, odnosno obavlja samostalnu delatnost, ima pravo po prestanku tog zaposlenja na ponovno određivanje penzije, pod uslovom da je u kontinuitetu bio zaposlen najmanje godinu dana.

Fond ponovno određuje penziju na zahtev korisnika, s tim što je dužan da penzioneru koji je nastavio da radi, utvrdi povoljniji iznos penzije. Ovo je važno, ističu u Fondu, jer ima situacija kada se penzioner ponovo zaposli, pa dođe da mu se ponovno obračuna penzija na osnovu plata koje je dobijao u međuvremenu, a te plate mu smanje prvobitan iznos penzije.

Kako se to ne bi dešavalo, nadležni u Fondu moraju da mu odrede povoljniji iznos, dakle, onaj pre nego što je nastavio da radi i da taj iznos penzija i prima.

S druge strane, ako posle obračuna nova zarada poveća penziju, koju je penzioner prvo dobio, isplaćivaće mu se novoobračunata penzija – naravno veća.

Ukoliko poslodavac radno angažuje penzionera po bilo kom osnovu (radni odnos, po ugovoru o delu, privremeni i povremeni poslovi...), obavezan je da podnese prijavu osiguranja i redovno uplaćuje doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i za sve ostale zaposlene.

Doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje poslodavci plaćaju po stopi od 26 odsto na zaradu, odnosno na osnovicu osiguranja i ta stopa se ne umanjuje, bez obzira na to da li je u pitanju osiguranik – zaposleni ili korisnik starosne penzije.

Na osnovu tih uplata doprinosa, zaposleni korisnik starosne penzije može, po prestanku osiguranja, nakon najmanje godinu dana zaposlenja, da podnese zahtev za ponovno određivanje starosne penzije, ističu u penzijskom fondu.

Kada je reč o obaveznom zdravstvenom osiguranju starosnom penzioneru ovaj deo uplaćuje Fond PIO, tako da to nije obaveza poslodavca koji angažuje starosnog penzionera.

Prema poslednjim raspoloživim podacima uz redovnu penziju, u Srbiji skoro 30.000 starosnih penzionera svakog meseca prima i platu, što je oko tri odsto ukupnog broja starosnih penzionera.

Drugačije je kod invalidskih penzionera, što često buni starosne penzionere, jer za njih postoje određena ograničenja. Invalidski penzioneri mogu da rade samo po ugovoru o delu, ali ne i po ugovoru o radu. Ukoliko uđu u osiguranje, Fond im obustavlja isplatu penzija, poziva ih na kontrolni pregled, a lekar veštak na tom pregledu može da potvrdi ili promeni nalaz, ocenu i mišljenje o radnoj sposobnosti, što zavisi od zdravstvenog stanja i sposobnosti penzionera.

Istovremeno, vojni penzioner koji je ostvario pravo na invalidsku penziju, po osnovu potpunog gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu, ima mogućnost da se zaposli, ili obavlja samostalnu delatnost, a da mu zbog toga ne bude obustavljena isplata invalidske penzije, niti će biti pozvan na kontrolni pregled.

Što se porodičnih penzionera tiče, bez obzira na visinu penzije koju primaju, imaju pravo da rade samo po ugovoru o delu ili autorskom ugovoru i ostvaruju ugovorenu naknadu na mesečnom nivou u iznosu nižem od 50 odsto najniže osnovice u osiguranju zaposlenih u Srbiji, važeće u momentu uplate doprinosa.

To praktično znači da porodični penzioner može da radi, ali samo ako mu prihod od tog angažovanja nije viši od polovine najniže osnovice osiguranja. Ukoliko je prihod koji ostvaruje porodični penzioner za dodatni rad viši od ovog iznosa, Fond će privremeno obustaviti isplatu penzije, a ponovno uspostavljanje isplate biće tek po prestanku osiguranja.

Izuzetak od ovoga su deca porodični penzioneri koja rade preko omladinskih zadruga i kojima se, zbog tog angažovanja, ne obustavlja isplata penzija, jer se ne prijavljuju Fondu PIO kao osiguranici.

ДНЕВНИК

„Социјалци” неће на јавне радове

Ових дана у многим локалним самоуправа расписују се јавни позиви Националне службе за запошљавање за јавне радове да би до привременог посла од неколико месеци дошли они који га већ годинама немају или примају социјалну помоћ. Међутим, искуство Центра за социјални рад Србобран показује да чак ни када држава примаоцима државне социјалне помоћи обезбеди посао, они неће да га прихвате јер сматрају да је надокнада мала!

Наиме, пре неколико дана почело је спровођење јавних радова у Србобрану, али се за њих определило 11 од 20 корисника новчане помоћи у тој општини. Директорка Центра за социјални рад Бисерка Веселиновић објаснила је да су привремени посао добиле особе из категорије теже запошљивих, додајући да није било нимало лако пронаћи људе који хоће да зараде своја примања која редовно добијају од државе као социјални случајеви.

– Били смо непријатно изненађени што је деветоро корисника социјалне новчане помоћи одбило да прихвати посао, а ишли смо на кућни праг да им нудимо – рекла је Бисерка Веселиновић. – Двоје је рекло да чека неки други посао, неки су изнели да им је 18.000 динара за плату и 1.500 динара за путне трошкове неприхватљиво мало, а трећи да им више значи социјала. Изгледа да је лакше не радити.

Она је додала да ће због одбијања понуде да буду упослени у јавним радовима бити спроведена провера права корисника социјалне помоћи те да ће потом некима новчана давања бити обустављена.

Но, уколико се оствари најављена политика министра за рад, запошљавање, борачку и социјалну политику Александра Вулина, ускоро радно способни примаоци новчане социјалне помоћи неће моћи да одбију понуђени посао, а ако то ипак учине, помоћ ће им бити ускраћена. У Србији има 143.000 радно способних особа које примају новчану социјалну помоћ. По Уредби Владе Србије из 2014. године, да би остварили право на ту помоћ или је задржали, требало би да се образују или да се укључе у друштвено користан рад. Но, пошто тај акт није обавезујући, резултати су, од општине до општине, различити, а општа оцена је да је мало прималаца социјалне помоћи који су спремни да

раде и прихвате пунуђене привремене и повремене послове, као и обуку или доквалификацију, јер су „задовољни” оним што добију од државе ништа не радећи.

Сада Вулин најављује доношење новог Закона о социјалној заштити по којем поменута уредба из 2014. године неће бити факултативна, већ ће унапред бити одређено на који начин радно способни корисници социјалне помоћи морају да одређени број сати кроз друштвено ангажовање „поклоне” локалној заједници, као и да они уколико одбију да прихвате понуђене послове, па било то и у склопу јавних радова, губе право на новчану социјалну помоћ. Јасно ће бити направљена разлика између оних којима је помоћ заиста потребна и оних којима није јер међу радно способним има особа које додатне приходе остварују радећи на црно. Тако оне примају новчану социјалну помоћ од државе и зараду коју остваре радећи на црно, док у овој држави има оних који немају ни једно ни друго, али им систем није омогућио да користе социјалну помоћ.

– Морамо учинити све да 143.000 радно способних људи, који примају новчану социјалну помоћ, преузму судбину у своје руке и почну да се ангажују кроз неки облик учења, дошколовања, усвајања нових вештина, па након тога и кроз активно учешће у тражењу посла и на тржишту рада – истакао је Вулин. – У томе ће Национална служба за запошљавање имати кључну улогу када буде доне нови закон о социјалној заштити, који ће регулисати положај свих категорија.

Биће гушће сито за дечји додатак

Осим преиспитивања радно способних прималаца новчане социјалне помоћи, будућим законом о социјалној заштити направиће се и другачија правила за добијање дечјег додатка. Јер, у Србији, тврди министар Вулин, има око 180.000 деце која и после завршене основне школе добијају дечји додаток, а, од тог броја свега 80.000 иде у средњу школу.

Zbog ovih kredita se i bankama pali lampica

Jedna petina svih kredita u Srbiji spada u one teško naplative. Problem je nastao posle velike krize 2008. i

Situacija u regionu nije mnogo sjajnija nego u Srbiji, gde je teško naplativih kredita između 22 i 23 posto. U Hrvatskoj ih je oko 17, u Bosni i Hercegovini blizu 14, a u Sloveniji 10ak posto. Bankari koji posluju u regionu tvrde da jednostavnog rešenja nema. od tada opterećuje gotovo sve zemlje u okruženju.

Međutim, najviše takvih slučajeva je upravo kod nas. Zbog toga se i banke snalaze na različite načine.

Kada kredit više nije muka samo za onoga koji ga je podigao i treba da ga vraća, onda se crvena lampica pali i bankarima.

Zato se i oni okreću različitim rešenjima, pa pokušavaju da svoj profil očiste od loših kredita. Nedavni razgovori sa investicionim fondovima na nivou države ali i sa EBRD pokazuju da se rešenje traži na više nivoa.

“То су углавном већ куће које су присутне на српском тржишту, и не само на српском већ и на хрватском тржишту. То су углавном фондови који су специјализовани за откуп потраживања”, каже Драгинја Ђурић, Банка Intesa у Београду.

“Да ли кроз отпис, да ли кроз продају - једноставно проналазимо начин који банка може да поднесе кроз резервацију”, додаје она.

Стручњаци кажу да је продаја оваквих zajmova само једно од могући rešenja.

“Prvo je da bolje upravljate rizikom i da odobravate mnogo zdravije nove kredite pa onda to učešće da opada. Sa druge strane - i da prodate te loše kredite, da povremeno priznate lošu situaciju, zatvorite poziciju, aktivirate kolateral, iščistite bilans i te godine zaronite ako treba i u gubitak, ali zato na zdravijim osnovama

produžite poslovanje”, ističe Zoran Grubišić sa Beogradske bankarske akademije.

“Ako bih bio ciničan po ovom pitanju, rekao bih vam da treba biti veoma konzervativan na početku procesa izdavanja kredita jer je najbolje uopšte i ne stvoriti problematične kredite. Ali suština je odrediti pravu cenu nenaplativog kredita i onda se posvetiti radu sa klijentom u traženju specifičnog rešenja”, rekao je Ignjasio Žakoto, Banka Intesa Sanpaolo.

Žakoto zaključuje da za teško naplative kredite nema rešenja i poredi takve kredite sa bolesnicima u bolnici kojima je nemoguće dati jedan lek i sve ih izlečiti.

POČELA PRIMENA NOVOG ZAKONA: Ne morate više da nosite izvode iz matičnih knjiga, državljanstava...

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave pozvalo je danas zaposlene u upravama da od 8. juna razmenjuju podatke po službenoj dužnosti.

"Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave poslalo je na adrese svih opština i gradova Uputstvo o primeni odredaba dva člana Zakona o opštem upravnom postupku koji se odnose na razmenu podataka iz službenih evidencija, zahvaljujući čemu zaposleni u upravama više neće od građana tražiti da im donose izvode iz matičnih knjiga, državljanstva itd", navodi se u saopštenju.

Ministarstvo je, takođe, pozvalo građane da, insistirajući na ostvarenju svojih sada i zakonskih prava, doprinesu bržoj i kvalitetnijoj primeni ovih odredbi, a samim tim i boljem, profesionalnijem radu uprave.

Novi Zakon je propisao da je organ dužan da po službenoj dužnosti obavi uvid, pribavlja i obrađuje podatke o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija, a koji su neophodni za odlučivanje o nekom postupku. Ukoliko tu službenu evidenciju vodi neki drugi organ, onaj koji vodi postupak te podatke traži hitno, a kolege mu ih dostavljaju besplatno, osim ako baš izričito nije drugačije predviđeno.

Podaci se razmenjuju elektronski ili na drugi način predviđen zakonom ili drugim propisom, s tim da obezbedi pravnu sigurnost i ekonomičnost postupka.

Naravno, podatke koji već postoje u javnim ispravama građana nije potrebno posebno pribavljati, poput matičnog broja ili prebivališta, ističe se u saopštenju.

Zakonom je izričito navedeno da podatke razmenjuju zaposleni iz baza po službenoj dužnosti i besplatno, međutim, ukoliko građanin kod sebe već ima na primer izvod iz matične knjige rođenih, moći će da ga priloži uz ostalu dokumentaciju, ako to izričito zatraži.

Takođe, stranka može da izjavi da će pribaviti samo pojedine, a ne sve lične podatke, a tada i dalje ostaje obaveza organa da prikupi podatke koji nedostaju. Podatke iz svih evidencija službenici mogu da pribave na više načina - elektronskim uvidom, fizičkim uvidom u evidenciju ili na upit.

Da se ne bi zadiralo u privatnost građana i da se ne bi ugrozila njihova ličnost, organ koji postupava u određenom "predmetu" može da ima uvid, da pribavlja i obrađuje samo one podatke koji su zakonom ili posebnim propisom utvrđeni kao neophodni za rešavanje o određenom pravu, obavezi ili pravnom interesu stranke.

Da bismo obezbedili efikasnost razmene podataka iz službenih evidencija, predvideli smo i i obavezu svih organa da na svojim zvaničnim internet stranicama objave listu službenih evidencija koje vode, način na koji je moguće pristupiti toj evidenciji, imena i kontakt podatke lica ovlašćenih za vođenje i pristup službenim evidencijama, odnosno imena i kontakt podatke lica ovlašćenih za pribavljanje podataka o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija.

Uputstvo u celosti i ostale informacije mogu se pogledati na zvaničnoj internet prezentaciji Ministarstva www.mduls.gov.rs

Tokom celog procesa izrade, usvajanja, a sada i primene zakona, Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave vodilo je računa da se ne pravi razlika između građana i službenika uprave, jer svi smo mi građani Srbije, većina ispred, a manji broj iza šaltera, ističe se saopštenju.

Vulin: Kancelariji se do sada obratilo 42.000 građana

Kancelariji za brze odgovore Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja do sada se obratilo 42.000 građana, rekao je ministar Aleksandar Vulin dodajući da je zadovoljan rezultatima koje je ta kancelarija postigla.

„Do sada smo, što elektronskim putem, pismeno ili telefonskim pozivima razgovarali sa više od 42.000 građana”, rekao je Tanjugu Vulin podsećajući da je ministarstvo još pre dve godine otvorilo kancelariju.

Navodeći da u proseku oko 75 ljudi dnevno pozove kancelariju, on je istakao da se odgovori dobijaju u roku od pet dana.

Kako kaže, kancelarija za brze odgovore je pokazala da nam je potrebna veza i bolja

komunikacija sa korisnicima.

„Ministarstvo rada brine o više od 700.000 ljudi koji su korisnici raznih oblika socijalnih davanja, ali i 1,773 miliona penzionera koji nas često pozovu i pitaju za neko od penzionih prava”, objašnjava Vulin.

On ističe da se radi o ljudima koji pitaju šta se dešava sa inspekcijom rada, ali i koji često umeju da daju korisne savete, upozore na neko dešavanje, pitaju za bezbednost, zdravlje, zaštitu na radu.

„Milioni ljudi su upućeni na rad kancelarije za brze odgovore i zaista bih savetovao svim ministarstvima koja imaju domen rada sa građanima da otvore kancelarije za brze odgovore jer će videti koliko će to olakšati komunikaciju, ali i koliko će biti u stanju da pristupe korisniku i da mu život učine mnogo lakšim”, rekao je Vulin, a preneo Tanjug.